

Sygn. akt I C 337/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2016 roku

Sąd Rejonowy w Suchej Beskidzkiej I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Rafał Kucharzyk
Protokolant:	protokolant sądowy Aneta Rzepka

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2016 roku w Suchej Beskidzkiej na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko K. B.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej K. B. na rzecz strony powodowej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 3.447,66 (trzy tysiące czterysta czterdzieści siedem 66/100) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 28 marca 2016 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej K. B. na rzecz strony powodowej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 1.317 (jeden tysiąc trzysta siedemnaście) złotych tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt I C 337/16

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Suchej Beskidzkiej z dnia 28 listopada 2016 r.

Pozwem wniesionym w dniu 28.03.2016 r. (k. 3-4, k. 74), sprecyzowanym pismem wniesionym dnia 08.06.2016 r. (k. 79-82), strona powodowa (...) sp. z o. o. w W. wniosła o zasądzenie od pozwanej K. B. kwoty 3.447,66 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż pozwana zawarła w dniu 08.09.2006 r. umowę o warunkach odpłatności za studia z G. Wyższą Szkołą Handlową im. (...) w K.. Mimo przyjętego zobowiązania pozwana nie uregulowała w całości należnych opłat, których terminy płatności oznaczone zostały w przepisach ustalających przedmiotowe opłaty. Roszczenia te zatem stały się wymagalne z bezskutecznym upływem terminów płatności. Decyzją z dnia 30.09.2008 r. pozwana została skreślona z listy studentów, a do tego dnia zobowiązana była uiszczać opłaty za studia, posiadając status studenta. Na podstawie umowy cesji wierzytelności zawartej pomiędzy stroną powodową, a G. Wyższą Szkołą Handlową im. (...) w K. w dniu 18.05.2015 r., strona powodowa stała się wierzycielem pozwanej. Na zaległość pozwanej składają się: kwota 567 zł – z tytułu kwoty zaległości nieopłaconej raty czesnego o terminie zapłaty 05.07.2008 r., kwota 1.190 zł – z tytułu kwoty zaległości nieopłaconej raty czesnego o terminie zapłaty 14.02.2008 r., kwota 1.690,66 zł – z tytułu skapitalizowanej wartości odsetek ustawowych, której wysokość obliczono od poszczególnej zaległej raty czesnego od dnia jej wymagalności do dnia 22.03.2016 r. Strona powodowa podała również, iż wielokrotnie

podejmowała próby zawarcia z pozwaną porozumienia. Listem poleconym wezwała pozwaną do zapłaty pod rygorem skierowania sprawy do sądu, ale bezskutecznie.

W dniu 21 czerwca 2016 r. został wydany w niniejszej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. I Nc 135/16 (k. 83).

W sprzeciwie od wskazanego nakazu zapłaty (pismo z dnia 07.07.2016 r., k. 87- 88) pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska podała jedynie, iż roszczenie strony powodowej uległo przedawnieniu, bowiem od dnia jego wymagalności, a więc od dnia 30.09.2006 r. do dnia wniesienia pozwu - 23.03.2016 r. upłynęło prawie 8 lat, podczas gdy jej zdaniem wskazane w pozwie roszczenie przedawnia się z upływem 3 lat, zgodnie z art. 160a pkt 7 ustawy o szkolnictwie wyższym. Z kolei zgodnie z art. 32 ustawy o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym, która wprowadziła wskazany 3 letni termin przedawnienia, do umów w sprawie warunków odpłatności za studia lub usługi edukacyjne zawartych przed dniem wejścia w życie wskazanej nowelizacji stosuje się art. 160a ust. 7 ustawy, o której mowa w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Pozwana nie kwestionowała zasadności ani wysokości wskazanego roszczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 08.09.2006 r. pozwana zawarła z G. Wyższą Szkołą Handlową im. (...) w K. umowę o świadczenie usług edukacyjnych, której przedmiotem było określenie odpłatności za studia oraz innych zobowiązań stron z tytułu uczestnictwa pozwanej w studiach (...) stopnia – magisterskich uzupełniających prowadzonych przez wskazaną uczelnię na kierunku turystyka i rekreacja w trybie niestacjonarnym. We wskazanej umowie pozwana zobowiązała się do uiszczania aktualizowanej opłaty za naukę (czesne semestralne). Decyzją z dnia 04.10.2006 r. pozwana została przyjęta na pierwszy rok studiów prowadzonych na Wydziale (...) i (...) z dniem 1 października 2006 r. Pozwana w trakcie studiów zalegała z zapłatą raty czesnego w kwocie 1.190 zł, którą zobowiązana była zapłacić do dnia 14.02.2008 r. oraz raty czesnego w kwocie 567 zł, której termin płatności upływał w dniu 05.07.2008 r. Decyzją z dnia 4 grudnia 2008 r. pozwana została skreślona z listy studentów z powodu niezaliczenia 4 semestru.

Dowód: umowa o świadczenie usług edukacyjnych z dnia 08.09.2006 r. (k. 28-29), decyzja w przedmiocie przyjęcia pozwanej na studia (k. 30), akty prawne ustalające opłaty za studia wraz z regulaminem studiów (k. 31-51, 53-66), dokument rozliczeniowy – rozliczenie z kontrahentem (studentem) wystawiony przez uczelnię (k. 52), decyzja o skreśleniu z listy studentów (k. 67).

W dniu 18.05.2015 r. powołana wyżej uczelnia wyższa zawarła z powodową Spółką umowę sprzedaży wierzytelności, na podstawie której wierzytelność pieniężna uczelni w stosunku do pozwanej z tytułu świadczonych usług edukacyjnych została przeniesiona na rzecz tej Spółki. Pismem z dnia 18.06.2015 r. powodowa Spółka poinformowała pozwaną o nabyciu od uczelni wierzytelności wynikającej z umowy o studia i wezwała ją do zapłaty nieopłaconego czesnego wraz z naliczonymi odsetkami ustawowymi w łącznej kwocie 3.344,17 zł.

Dowód: wyciąg z umowy cesji wierzytelności z 18.05.2015 r. wraz z wyciągiem z załącznika precyzującym wierzytelność objętą cesją (k. 68-69), wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania listem poleconym (k. 70-71).

Powyższe ustalenia Sądu znajdują uzasadnienie we wszystkich przeprowadzonych dowodach, które zostały powołane przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. W niniejszej sprawie strony nie kwestionowały zgłoszonych dowodów, jak również w ocenie Sądu nie budzą one wątpliwości. Nadto Sąd miał na uwadze, że pozwana nie zaprzeczyła żadnemu twierdzeniu strony powodowej w zakresie zasadności i wysokości dochodzonego przez nią roszczenia - w ogóle też nie wypowiedziała się w tym zakresie, podnosząc jedynie zarzut przedawnienia roszczenia, wobec czego Sąd uznał te okoliczności za przyznane zgodnie z treścią art. 230 k.p.c.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Na wstępie analizując zasadność roszczenia wskazać należy, że zgodnie z art. 509 k.c. w wyniku przelewu wierzytelności cesjonariusz nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim istniała w chwili zawarcia umowy o jej przeniesienie. Jak podkreśla się w orzecznictwie, w wyniku przelewu wierzytelności, przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Innymi słowy stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, natomiast zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela (por. między innymi wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2001 r., I CKN 379/00, Legalis nr 272268).

Roszczenie strony powodowej dotyczy nieuiszczonych zobowiązań pozwanej w zakresie odpłatności za studia. Godzi się więc powołać treść art. 160 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym w brzmieniu sprzed nowelizacji ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1198), zgodnie z którym warunki odpłatności za studia lub usługi edukacyjne określa umowa zawarta między uczelnią a studentem w formie pisemnej. Z kolei, stosownie do treści art. 189 ust. 1 powołanej ustawy, student obowiązany jest postępować zgodnie z treścią ślubowania i regulaminem studiów. Powołaną ustawą nowelizacyjną dodano art. 160a, który w ust. 1 przewiduje, że warunki pobierania opłat związanych z obywaniem studiów, o których mowa w art. 98 ust. 1 pkt 5, oraz opłat za usługi edukacyjne, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 1-6, a także wysokość tych opłat określa umowa między uczelnią a studentem lub osobą przyjętą na studia, zawarta w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Wobec niepodważania przez pozwaną żadnego twierdzenia strony powodowej w odniesieniu do istnienia i wysokości dochodzonego roszczenia, w tym wskazanych w pozwie wyliczeń, Sąd opierając się na powołanych wyżej dowodach uznał we wskazanym zakresie zasadność twierdzeń pozwu. Z przedłożonych dokumentów wynika, iż umowa o świadczenie usług edukacyjnych między pozwaną a uczelnią zawarta była w formie pisemnej.

Należy zatem odnieść się do jedyne podniesionego przez pozwaną zarzutu, a mianowicie zarzutu przedawnienia. Pozwana podnosząc wskazany zarzut powoływała się na brzmienie art. 160a ust. 7 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, który przewiduje trzyletni termin przedawnienia roszczeń wynikających ze wskazanych umów. Wskazany przepis został wprowadzony do powołanej ustawy na podstawie powołanej wyżej ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie z dniem 1 października 2014 r., w art. 32 przewidując, iż do umów w sprawie warunków odpłatności za studia lub usługi edukacyjne, o których mowa w art. 99 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art. 160a ust. 7 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. W orzecznictwie sądów powszechnych zagadnienie przedawnienia roszczenia uczelni o zapłatę przez studenta opłat za studia niestacjonarne było rozwiązywane niejednolicie, co znalazło odzwierciedlenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, a przede wszystkim w jego uchwale z dnia 21 października 2015 r., sygn. III CZP 67/15 (publ. OSNC 2016/10/116), w której Sąd Najwyższy zajął stanowisko, iż do przedawnienia roszczenia o opłatę za studia określoną w umowie zawartej na podstawie art. 160 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym w brzmieniu obowiązującym w dniu 1 października 2009 roku (Dz. U. z 2005 r., Nr 164, poz. 1365), w okresie przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014, poz. 1198), miał zastosowanie dziesięcioletni termin przewidziany w art. 118 k.c. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela wskazane stanowisko oraz poglądy wyrażone w uzasadnieniu cytowanej uchwały. Gdyby bowiem z kolei podzielić wywody prezentowane przez pozwaną, a to iż wskazany przepis, przewidujący trzyletni termin przedawnienia, który wszedł w życie w dniu 1 października 2014 r., miał zastosowanie na gruncie niniejszej sprawy, prowadziłyby to do sytuacji, w której do przedawnienia przedmiotowego roszczenia doszłoby jeszcze przed dniem wejścia w życie ustawy wprowadzającej wskazany krótszy termin przedawnienia. Wniosek taki w ocenie Sądu jest nieuprawniony w kontekście przede wszystkim art. 3 k.c. wyrażającego zasadę nieretroakcji, która oznacza, że nowego prawa nie stosuje się do oceny zdarzeń prawnych i ich skutków, jeżeli miały

miejsce i skończyły się przed jego wejściem w życie. Godzi się również zauważyć, iż Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 25 lutego 2016 r., sygn. V CNP 63/15 (Legalis nr 1522382) wskazał, że nieprawidłowe jest stanowisko nieograniczonego rozciągania w czasie zakresu obowiązywania art. 32 wskazanej wyżej noweli.

Należy mieć na względzie, iż pozwaną i uczelnię wyższą wiązała umowa, która kreowała stosunek zobowiązaniowy, który rozpoczął się, ale i również zakończył przed wejściem w życie powołanej nowelizacji wprowadzającej trzyletni termin przedawnienia. W związku z powyższym, w ocenie Sądu, nieuprawnione jest przyjęcie, iż do wskazanego stosunku zobowiązaniowego zastosowanie znajdzie przewidziany w art. 160a ust. 7 Prawa o szkolnictwie wyższym wzmiankowany krótszy termin przedawnienia. Skoro tak, to do przedmiotowego stosunku prawnego poszukiwać należy przepisów do niego adekwatnych, także w odniesieniu do terminu przedawnienia. Stosownie bowiem do brzmienia art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególnie nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi dziesięć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata.

W wybranym orzecznictwie sądów powszechnych dostrzegalne było utożsamianie wskazanego stosunku pomiędzy studentem a uczelnią wyższą ze stosunkiem wynikającym z umowy o świadczenie usług. Tymczasem umowa dotycząca obowiązku uiszczania opłat za studia zawsze obejmowała tylko wycinek relacji pomiędzy uczelnią i studentem. Istniejący pomiędzy nimi stosunek był uregulowany w pozostałym zakresie w ustawach oraz regulaminach i statucie uczelni. Skoro więc w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażane jest stanowisko, że granicę stosowania art. 750 k.c. stanowi określony stopień intensywności uregulowania określonego stosunku prawnego w przepisach odrębnych, wystarczający do zidentyfikowania co najmniej elementów przedmiotowo istotnych tego stosunku, to nie ma podstaw, aby nie odnieść tego również do stosunków między pozwaną a uczelnią, z którą zawarła umowę. Należy więc uznać, że stosunek ten, również w poprzednio obowiązującym stanie prawnym, był uregulowany w sposób kompletny przepisami ustawy oraz mającymi źródło w ustawie regulaminami i statutem, co powodowało, że miał on odrębny charakter uniemożliwiający zastosowanie przepisów art. 750 k.c. w zw. z art. 751 k.c. Tym samym, zdaniem Sądu nie znajduje uzasadnienia stosowanie do roszczeń powstałych ze wskazanego stosunku prawnego dwuletniego z kolei terminu przedawnienia.

W związku z powyższym należy przejść do analizy, czy w niniejszej sprawie znajduje zastosowanie trzyletni termin przedawnienia wynikający z brzmienia art. 118 k.c. W ocenie Sądu, który podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uzasadnieniu uchwały z dnia 21 października 2015 r., sygn. III CZP 67/15, opłata za studia (czesne) nie stanowi świadczenia okresowego, a jest świadczeniem pieniężnym o ustalonej z góry wysokości przez właściwy organ uczelni, które stosownie do umowy między uczelnią wyższą a studentem może być uiszczone jednorazowo lub w uzgodnionych między stronami częściach. Nawet rozłożenie wskazanego świadczenia na raty nie nadaje mu cech świadczenia okresowego (por. między innymi wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 października 1998 r., sygn. III CKN 578/98, Legalis nr 343206). Należy również zaznaczyć, iż wskazanego świadczenia nie można utożsamiać z roszczeniem związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej, gdyż stosownie do treści art. 106 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.), prowadzenie przez uczelnię działalności dydaktycznej, naukowej, badawczej, doświadczałnej, artystycznej, sportowej, rehabilitacyjnej lub diagnostycznej nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej. Skoro zaś umowa o świadczenie usług edukacyjnych z dnia 08.09.2006 r., z której powód wywodzi swoje żądanie, dotyczy między innymi opłaty czesnego, a prowadzona przez tą uczelnię w tym zakresie działalność nie stanowi działalności gospodarczej, to tym samym dochodzone roszczenie nie może być uznane za związane z działalnością gospodarczą.

Z powyższych względów Sąd doszedł do przekonania, iż właściwym terminem przedawnienia, odpowiednim dla przedmiotowego roszczenia, przy uwzględnieniu okoliczności, iż roszczenie to wynikało ze stosunku prawnego, który rozpoczął się oraz zakończył przed wejściem w życie opisanej nowelizacji wprowadzającej krótszy termin przedawnienia dla tego typu roszczeń, jest termin dziesięcioletni.

W świetle przepisu art. 120 § 1 zd. 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Ogólne określenie terminu wymagalności znajduje się w artykule 455 k.c., zgodnie z którym jeżeli

termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Niekwestionowanymi terminami wymagalności dochodzonych roszczeń na gruncie niniejszej sprawy były daty: 14.02.2008 r. i 05.07.2008 r. Mając zatem na względzie dziesięcioletni termin przedawnienia, od żadnej ze wskazanych dat nie upłynęło do chwili obecnej dziesięć lat. Tym samym dochodzone przez stronę powodową roszczenie, wbrew twierdzeniom pozwanej, nie uległo przedawnieniu.

Nie budzi również wątpliwości Sądu okoliczność nabycia przedmiotowej wierzytelności przez stronę powodową. Okoliczność ta również była bezsporna między stronami. Niezależnie od tego, powyższą okoliczność strona powodowa zdołała wykazać za pomocą przedłożonych dokumentów, które przez pozwaną nie były kwestionowane.

Na dochodzone przez stronę powodową roszczenie składały się poszczególne kwoty: 567 zł i 1.190 zł - tytułem zaległości w zapłacie (rat) czesnego oraz 1.690,66 zł - tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych, które obliczono od poszczególnych terminów wymagalności wymienionych kwot do dnia 22.03.2016 r. Na zasadzie art. 482 § 1 k.c. strona powodowa zażądała od tak wyliczonych kwotowo odsetek, odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 28.03.2016 r. – tj. od dnia wytoczenia powództwa.

Mając na względzie powyższe Sąd na podstawie powołanych przepisów uwzględnił powództwo, o czym orzekł w pkt I sentencji wyroku. W przedmiocie żądania odsetkowego Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c.

W pkt. II sentencji wyroku Sąd orzekł o kosztach postępowania na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. statuującego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, obciążając nimi stronę przegrywającą, czyli pozwaną. Na wskazane koszty składały się: opłata od pozwu w wysokości 100 zł, wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w kwocie 1.200 zł ustalone na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

SSR Rafał Kucharzyk